

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS
PADĖTIES“ NR. IX-2206 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS
TAPATYBĖS KORTELĖS IR PASO ĮSTATYMO NR. XII-1519 3, 6, 7 IR 8 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-
2048 6, 23 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1666 26 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 541 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULINIO STATUTO ĮSTATYMO NR. I-886 25 IR 26
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENAMOSIOS
VIETOS DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-840 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO DĖL EUROPOS SĄJUNGOS
VALSTYBIŲ NARIŲ SPRENDIMŲ BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE TARPUSAVIO
PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO NR. XII-1322 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS MIGRACIJOS KOMISIJOS SUDARYMO“
PROJEKTO (toliau kartu - Projektai)
(TAP-18-834(2); TAIS NR. 18-5089(3))**

2018-07-18 Nr. NV-1887

Vilnius

Projektų rengėja: Vidaus reikalų ministerija.

Projektų tikslas. Projektai parengti siekiant pertvarkyti migracijos funkcijas, tobulinti užsieniečių teisinės padėties teisinį reguliavimą, nustatyti efektyvesnes procedūras (atsisakyti perteklinių procedūrų), racionaliau paskirstyti funkcijas tarp migracijos politiką įgyvendinančių institucijų, sudaryti teisinės prielaidais sukurti Lietuvos migracijos informacinę sistemą (MIGRIS projektas), įgyvendinti dalį darbo grupės migracijos procedūroms tobulinti pasiūlymų, kuriems buvo pritarta Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. pasitarime.

Dabartinė situacija. Migracijos kontrolę įgyvendina 3 valstybės įstaigos: Migracijos departamentas prie VRM (centrinė įstaiga be teritorinių padalinių, atsakinga už pilietybės, imigracijos, prieglobsčio procedūras, taip pat už neteisėtos migracijos kontrolę; neturi teisės vykdyti administracinių nusižengimų teisenos), Policijos departamentas prie VRM (atsakingas už užsieniečių keliamos grėsmės viešajai tvarkai vertinimą, apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų migracijos padaliniai – už tam tikras imigracijos, pilietybės procedūras, neteisėtos migracijos kontrolę, pasų ir asmens tapatybės kortelių išdavimą), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM (pasienio apsauga, neteisėtos migracijos kontrolė, sulaikytų užsieniečių ir prieglobsčio prašytojų apgyvendinimas, užsieniečių išsiuntimų vykdymas).

Dėl sudėtingo funkcijų paskirstymo ir koordinavimo stokos migracijos kontrolė vykdoma nepakankamai efektyviai, o dėl nevienodos institucinės praktikos ir sudėtingų institucijų tarpusavio

bendradarbiavimo procedūrų užsieniečiai negauna aukščiausios kokybės, greitų ir lanksčių migracijos paslaugų.

Projektų esmė:

Įstatymų projektų tikslai:

1. Konsoliduoti migracijos valdymo funkcijas.
2. Decentralizuoti migracijos paslaugų teikimą.
3. Atsisakyti policijai nebūdingų funkcijų (funkcijų optimizavimas).
4. Tobulinti užsieniečių statuso teisinį reguliavimą.

Įstatymų projektų uždaviniai:

1. Asmens tapatybės kotelių ir pasų išdavimą ir keitimą piliečiams ir dokumentų užsieniečiams išdavimą ir keitimą koncentruoti vienoje įstaigoje - Migracijos departamente.
2. Užsieniečių migracijos kontrolės funkcijas konsoliduoti dviejose įstaigose - Migracijos departamente ir Valstybės sienos apsaugos tarnyboje.
3. Policijai nebūdingas migracijos valdymo funkcijas (dokumentų piliečiams ir užsieniečiams išdavimas ir keitimas, tam tikrų pilietybės ir prieglobsčio procedūrų atlikimas, užsieniečių gyvenimo ir buvimo Lietuvoje kontrolė, sprendimų dėl užsieniečių išsiuntimo, grąžinimo ir įpareigojimo išvykti vykdymo kontrolė ir t. t.) perduoti Migracijos departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai.
4. Sudaryti sąlygas decentralizuoti migracijos paslaugų teikimą (Migracijos departamento teritoriniuose padaliniuose), kad paslaugos būtų suteikiamos greičiau ir efektyviau.
5. Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams išduoti naujo pavyzdžio dokumentus, kuriais patvirtinama teisė gyventi Lietuvos Respublikoje.
6. Atsisakyti perteklinių ir neefektyvių procedūrų bei reikalavimų (kvietimų laikinai atvykti į Lietuvos Respubliką, kurie pateikiami kreipiantis dėl Šengeno vizos išdavimo konsulinei įstaigai, tvirtinimo migracijos institucijose; reikalavimo migracijos institucijoms pranešti apie užsieniečio sulaikymą ar nubaudimą už administracinio pažeidimo padarymą, kai šie duomenys yra tvarkomi atitinkamuose registruose; pareigos darbdaviams registruoti su užsieniečiu sudarytas darbo sutartis teritorinėje darbo biržoje, kai pagal Darbo kodekso reikalavimus apie darbo sutarties sudarymą turi būti pranešta Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui).
7. Nustatyti pagrindą uždrausti atvykti į Lietuvos Respubliką užsieniečiui, jeigu jis buvo perduotas užsienio valstybei pagal sudarytą tarptautinę sutartį dėl neteisėtai esančių asmenų grąžinimo (readmisijos).
8. Nustatyti, kad užsieniečio, kuris yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą, atvykimas į Lietuvos Respubliką yra neteisėtas. Papildyti neteisėto buvimo Lietuvos Respublikoje pagrindus.
9. Tobulinti užsieniečių grąžinimo ir išsiuntimo sistemą, siekiant efektyvesnio proceso.
10. Sudaryti galimybę policijos generaliniam komisarui racionaliau paskirstyti užsieniečio grėsmės viešajai tvarkai vertinimo funkcijas policijos įstaigoms.
11. Sudaryti galimybę panaikinti užsieniečiui suteiktą papildomą apsaugą tuo atveju, jeigu jo gyvenimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui ar visuomenei.
12. Sudaryti teises sąlygas kompleksiniam migracijos paslaugų (procedūrų) perkėlimui į elektroninę erdvę.
13. Tobulinti nuostatas dėl užsieniečių darbo Lietuvoje, reglamentuojant galimybę užsieniečiui, turinčiam leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, keisti darbdavį ar darbo pareigas, dirbti pagal darbo keliams darbdaviams sutartis, kaip tai reglamentuota Darbo kodekse, kartu mažinti galimybes piktnaudžiauti imigracijos tvarka (komandiruojamiems užsieniečiams taikyti leidimo dirbti reikalavimą, aiškiai įtvirtinti, kad užsieniečiai negali būti įdarbinami per laikinojo įdarbinimo įmones).
14. Įtvirtinti užsieniečių kviečiančio fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimą atlyginti valstybės išlaidas, patirtas dėl kviesto užsieniečio apgyvendinimo, išlaikymo, gydymo ar užsieniečio grąžinimo ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos.

Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės migracijos komisijos sudarymo“ projektu siūloma sudaryti Vyriausybės migracijos komisiją, kuri padėtų Vyriausybei priimti sprendimus, susijusius su migracijos procesų valdymu.

Derinimas. Projektai buvo pateikti derinti Teisingumo, Finansų, Užsienio reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo, Ūkio, Susisiekimo ministerijoms, Europos teisės departamentui prie Teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Valstybės saugumo departamentui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biurui. Projektai patikslinti pagal institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Vidaus reikalų ministerijoje buvo organizuotas pasitarimas, skirtas galutinai suderinti projektų nuostatas. Pastabos, dėl kurių nepavyko rasti susitarimo, įvertintos pridedamoje derinimo pažymoje.

Pirmasis Vyriausybei pateiktas projektų variantas atsižvelgiant į didelę Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. birželio 15 d. išvadoje Nr. NV-1561 pateiktų pastabų apimtį buvo gražintas iniciatoriams tobulinti.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom: Projektai prisideda prie Vyriausybės programos nuostatų dėl valstybės viešojo administravimo sistemos pertvarkos įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. birželio 17 d. išvadoje Nr. NV-1877 pateiktas pastabas.

Projektą siūlome **teikti į Tarpinstitucinį pasitarimą.**

Patarėjas

Audrius Kasinskas